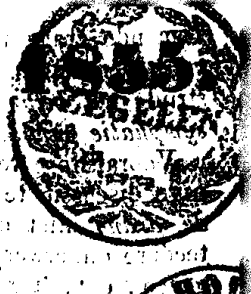

DE GRONDWET.

VERSCHIJNT

Allé dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . f 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . 5.50.

ZONDAG 28, MAANDAG 29 JANUARIJ.

UITGEVER-DIRECTEUR:

C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.

Hoofd-Correspondenten M. Schoneveld en Zoon,
Beurssteeg, te Amsterdam.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIEEN:

Van één tot zes regels. . . . .
Voor elken regel meer. . . . .
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden
worden geplaatst tegen betaling van f 1, het zegel
regt daaronder begrepen.

Wijziging der Postwet.

II.

De twee groote wijzigingen, welke, in verband met de tot dusver verkregen uitkomsten, in de Postwet van Regeringswege zijn voorgesteld, raken:

- 1o. de berekening van het port naar den afstand; en
- 2o. de berekening van het port naar het gewigt.

Wij zullen thans onderzoeken, in hoever die voorgestelde veranderingen onze goedkeuring kunnen wegdragen.

Tot dusver worden de porto's van 5, 10, 15 c. en daarboven, naar gelang van den afstand en van het gewigt betaald. Omtrent den maatstaf van den afstand stelt de Regering voor, om den derden trap — dat is: het port van 15 cents — uit het tarief weg te nemen, zoodat voortaan 10 c. het hoogste port voor den enkelen brief zijn zal. „Het verlies voor de schatkist” — zegt de Regering — „bij de aanneming der voordragt, kan in den beginne op f 75,000 in het jaar worden gesteld; doch dat bedrag wordt weder door de vermeerdering der correspondentie ingehaald. De winst-derving zal dus niet groot zijn in verhouding tot het voordeel, t welk het algemeen er van zal trekken. Elke andere maatregel tot wijziging van het tarief zoude met veel grooter bezwaren, hetzij voor de ingezetenen, hetzij voor de schatkist, hetzij voor beiden, verbonden zijn.”

Wij vereenigen ons gaarne met het gedane voorstel. Het is een groote en goede stap vooruit. Met het oog op de belangen der schatkist en op zooveel grootere behoeften, in welke voorziening noodig is, dringen wij, voor het tegenwoordige, geenszins op de invoering van een uniform-tax aan. Het tijdelijk verlies, dat de schatkist er door lijden zou, ware gewis te groot; en menig onderwerp van meer dringenden aard, dat op regeling en hervorming en verlichting wacht, zou, door de invoering van een uniform-tax, op nieuw voor langen tijd in den bestaanden toestand moeten gehandhaafd worden. De wijziging, die thans is voorgedragen, zal, omtrent dit punt, de bestaande postwet doen werken op den voet, als, reeds in 1850, toen die wet bij de Tweede Kamer, in discussie was, door den heer DE FREMERIJ werd verlangd. De tegenwoordige Minister van Financien voert, tot aanbeveling van zijn voorstel, aan, die de heer DE FREMERIJ reeds in 1850 betoogde, dat de gevolgen zouden zijn, indien zijn voorstel, om het hoogste port op 10 c. te bepalen, reeds van den beginne werd aangenomen. Wat heldere blik door dezen bekwamen financier ook ten aanzien van dit ontwerp in de werking en de gevolgen van een, door hem verdedigd en toen niet genoegzaam ondersteund stelsel had geslagen, wordt nu, vier jaren later, door de schitterendste resultaten bewezen; en men behoeft niet door de ervaring gerugsteund, gerust tot den maatregel over, waarvan de wenschelijkheid en het nut reeds vier jaren te voren was beloofd. Wat in 1850 door den heer DE FREMERIJ, ten betooge van de noodzakelijkheid om 10 c. te stellen als maximum, werd aangevoerd, vinden wij thans, in andere woorden gekleed, in de Memorie van Toelichting van 1854 terug.

„Al de oorzaken, die eene vermeerdering van brieven-vervoer ten gevolge moeten hebben, zijn hier te lande in veel grootere mate aanwezig dan in België; en wat is dan nu hier de vermeerdering geweest, terwijl die in België 158 percent bedroeg? De stukken, door de Regering medegedeeld, geven ons het antwoord. De opbrengst der brievenposterij was: in 1830. . . . . f 1,367,218.
in 1848. . . . . 1,367,447.

„Er is vermeerdering, Mijne Heeren, maar zij bedraagt in 18 jaren 284 gulden op 13 ton gouds.

„Ook hier is dus noodwang tot post-hervorming, meer dan in eenig ander land; ook hier moet het vervoer der brieven-vervoer, moet de fraude vernietigd worden. Zal het voorstel der Regering daartoe leiden? Ik

„betwijfel het; alleen een zeer laag uniform-port zou dit kunnen te weeg brengen; want het zou de concurrentie van het particulier brieven-vervoer, hier evenzeer als in Engeland, onmogelijk maken. Nu art. 2 aangenomen is, kan dit niet meer verkregen worden, maar men dient dan ten minste zoover mogelijk te gaan.

„Uit eene zoo niet geheel ongegronde, dan ten minste zeer overdrevene vrees voor de belangen der schatkist, heeft de Regering een tarief vastgesteld, dat aan de particuliere nijverheid de gelegenheid geeft, om ten minste zeker op de hoofdliniën de concurrentie met den Staat vol te houden, en zelfs tegen minder port, daarmede nog voordeel te doen; ik ben dan ook overtuigd, dat men de wet ontduiken zal, en dat het doel der Regering, om het particuliere brieven-vervoer te vernietigen, en tevens de schatkist te bevoordeelen, niet zal bereikt worden.

„Ook de aanneming van het door mij voorgestelde amendement zal niet het gevolg hebben, dat alle brieven door den Staat zullen vervoerd worden, maar ik meen toch te moeten gelooven, dat de concurrentie dan hoogst moeilijk zal zijn, en zoo weinig voordelen zal aanbieden, dat zij op de meeste punten zal worden opgegeven, en dat zeker drie vierden van alle verzonden brieven aan de post zullen vertrouwd worden; en gebeurt dit, dan zal er geen te kort zijn; de vroeger gegeven cijfers toonen het aan, de opbrengst zal hooger zijn dan de raming.”

Aldus sprak de heer DE FREMERIJ in 1850. De juistheid zijner berekeningen en inzichten is gebleken. Nog altijd houdt de particuliere nijverheid de concurrentie met den Staat, althans op de hoofdliniën, vol; en 't is alleen, door aan te nemen een maximum van 10 c., dat de post meer uitsluitend tot het vervoer van brieven gebezigd zal worden. Thans, in 1854, verklaart de Regering: „dat het voor de administratie zonder die bepaling schier ondoenlijk is, met de ondernemers der openbare middelen van vervoer met goed gevolg te concurreren; of zij moet de wet trachten uit te voeren met eene gestrengheid, welke niemand verlangt.”

Evenzeer vereenigen wij ons met het voorstel, om ten aanzien van de berekening van het port naar het gewigt eenige wijziging te brengen. Art. 7 der bestaande postwet luidt aldus:

Bij de berekening naar het gewigt worden alle brieven van 15 wigtjes of daar beneden als enkel beschouwd.
Voor de enkele brieven is eenmaal het port naar den afstand volgens art. 3 verschuldigd:

Voor brieven of pakketten boven de	15 tot en met	30 wigtjes,	twee malen
30	50	drie	
50	100	vier	
100	250	vijf	
250	400	zes	
400	550	zeven	
550	700	acht	
700	850	negen	
850	1000	tien	

en zoo vervolgens voor elke 150 wigtjes of breuk van 150 wigtjes daarenboven, éénmaal het port meer.

Thans wordt voorgesteld, art. 7 in dier voege te veranderen:

Bij de berekening naar het gewigt worden alle brieven van 15 wigtjes of daar beneden als enkel beschouwd.
Voor de enkele brieven is eenmaal het port naar den afstand, volgens art. 3 verschuldigd.

Voor brieven of pakketten boven de	15 tot en met	50 wigtjes,	twee malen
50	100	drie	
100	250	vier	
250	500	vijf	
500	750	zes	
750	1000	zeven	

en zoo vervolgens voor elke 250 wigtjes of breuk van 250 wigtjes daarenboven, éénmaal het port meer.

Bij onderlinge vergelijking tusschen het voorgestelde en het bestaande tarief, springen de voordeelen in het oog, die het eerste aanbiedt zoo wel aan het publiek,

als aan de schatkist zelve ter bevordering van het brieven-vervoer en ter handhaving harer stelling tegenover de particuliere concurrentie. Het tarief zal niet enkel vereenvoudigd worden, maar het zal ook, door tusschen elken maatstaf eene grootere ruimte te laten, het vervoer van meer volumineuse pakketten van het particuliere vervoer naar dat van de posterijen overbrengen.

Wij zijn het eens met de regering, dat het maximum van het gewigt der enkele brieven wel niet hooger dan 15 wigtjes behoort gesteld te worden, en dat, derhalve, ten dezen opzichte, de bestaande wet geene verandering behoeft te ondergaan. Niet alleen, dat dezelfde maatstaf, met uitzondering van Frankrijk, aangenomen is door alle overige landen, kan men redelijkerwijs niet verlangen, dat men voor het enkel port meer verzende dan een gewonen brief, waarbij, alvorens het maximum van 15 wigtjes te bereiken, dan nog gerust een half vel kwarto formaat gevoegd kan worden.

Er zijn nog enkele andere wijzigingen voorgedragen, die door de ondervinding gebleken zijn, noodig te wezen. Zoo is met het oog op, sedert de invoering van de Postwet gevoerde processen, nu ook straf gesteld op het plegen van kwade practijken met echte postzegels, bepaaldelijk door het uitdelgen van den stempel, waarmede die door de administratie, na gemaakt gebruik, buiten omloop zijn gesteld. Bij art. 9 der bestaande wet was alleen straf bedreigd tegen het namaken of vervalschen van die postzegels, of het gebruik maken van zoodanige postzegels, wetende, dat zij nagemaakt of vervalscht zijn. Eveneens is, door eene verbeterde redactie van al. 2 van art. 25 der bestaande wet meer bepaaldelijk vastgesteld het strafbare der medeplichtigheid van ondernemers van openbare vervoermiddelen en van andere daarmede gelijkgestelde personen aan overtredingen door hunne bedienden gepleegd; want tot dus ver scheen men de wet aldus uit te leggen, dat die ondernemers eerst dan strafbaar zijn, wanneer zij zich persoonlijk met het plegen der, in art. 25 vermelde misdrijven inlaten. Zij, die het hoofdbeginsel der wet van 1850 — het monopolie van den Staat — willen gehandhaafd zien, moeten het hunne er toe bijdragen, om dat monopolie, zoo veel doelijk, te handhaven.

Ook de redactie van art. 6 is veranderd met het doel, om voortaan moeilijker te maken, wat nu dagelijks schijnt te geschieden: namelijk, dat door aanhechting of bijvoeging van een ander voorwerp doorgaans van geringe waarde het corpus delicti van aard wordt veranderd.

Over het algemeen genomen, kunnen wij derhalve ons zegel van goedkeuring aan de voorgestelde wijziging hechten. Er zijn nogtans leemten in die wijzigingen; menig onderwerp behoort, naar onze meening, nu tot eene herziening der Postwet wordt overgegaan, bij die gelegenheid te worden geregeld. Wat wij alzoo verlangen, dat alsnog aan eene herziening en regeling onderworpen worde, toonen wij in een volgend artikel aan.

De Nederlander van heden bevat een artikel over de vraag, of Nederland, zich aansluitende aan het verbond met de Westersche Mogendheden, genegen zou zijn tot hetgeen als gevolg en bewijs van oprechte sympathie zou kunnen verlangd worden.

Op den voorgrond wordt gesteld, dat de Nederlander... „en het behoefde nauwelijks te worden gezegd, webrin heeft tegen den regeringsvorm van Rusland en tegen haar politiek”. Al wat er verder op volgt geeft het bewijs, dat die weérzin even groot is als de ontzagelijke moeilijkheid, waarin de heer Groen verklaarde zich te bevinden, toen hij, nog bij het laatste artikel, de wet op de kerkgenootschappen bestreed en... en vijf minuten later voor stemde.

Wij zijn, onder zekere voorwaarden, niet ongenegen, om de thans, welligt meer dan vroeger, aan de orde

komende vraag te behandelen: in hoever de bestuurders van Nederland, geroepen om deel te nemen aan den strijd, het belang van allen behooren te stellen boven sympathie van sommigen?

Vooralsnog wenschen wij, evenwel, ons van zoodanige discussie te onthouden. Wij meenen, dat, zoolang de drang niet daar is, het behandelen van dergelijke teedere onderwerpen juist *daar toe* zou kunnen aanleiding geven, dat, 't geen wij allen gewis 't liefste wenschen, *behoud van onze neutraliteit*, het eerst verloren ging.

Uit dien hoofde vragen wij de *Nederlander*: Is uw artikel van heden het gevolg van uwe kennis of van uwe overtuiging, dat voor ons, even als voor Sardinië, 't oogenblik geslagen is, *waarop we moeten kiezen?*

Of is het een nieuw middel om, volgens de gewone anti-revolutionnaire manier van ondersteunen, het Ministerie in eene nieuwe moeijelijkheid te wikkelen?

Is 't eerste het geval: gelief dan vooraf wat minder raadselachtig te spreken; geldt de tweede onderstelling, dan achten wij de belangen van 't Vaderland te diepbaar, om die, door zulke oppositie, noodeloos en in elk geval ontijdig, op 't spel te zetten.

De *Nederlander* vergeet 't spreekwoord niet: *„maak den slapende niet wakker.“*

Men heeft wel eens de opmerking gemaakt, dat aanwas van de opbrengt der Rijks-accijnsen op het *gedistilleerd* gepaard gaat met vermindering van de opbrengst der belasting op het *gemaal*.

Maar men heeft er nooit naar gevraagd, of vermindering in de opbrengst van het *gedistilleerd* in verhouding staat tot eene ruimere opbrengst van het *gemaal*?

En toch is het, bij de beoordeeling der gunstige of ongunstige uitkomsten van het accijnsstelsel, noodzakelijk op de oorzaken te letten, waaruit zulke gevolgen ontstaan.

De aanzienlijke som, die in de openbare kassen vloeit door belastingen op het *gedistilleerd*, is op zich zelf *beschouwd* reeds bedenkelijk en ook de geringste vermeerdering van de opbrengst is onrustbarend.

Men heeft berekend, dat jaarlijks door de openbare kassen van den Staat en de gemeenten minstens eene som van f 9,363,400 wordt ten koste gelegd aan de gevolgen van het gebruik van sterken drank.

Men weet, dat slechts de helft in 's Rijks schatkist vloeit door den accijs op het *gedistilleerd*, maar die helft moet nog verminderen met 40pct. voor administratie- en perceptiekosten, zoo als wij ergens lazen: *„volgens den Staatshuishoudkundigen graaf van Hogendorp.“*

„Maar,“ zegt een ijverig afschaffer in zeker blad, „wat onder cijfers niet kan worden uitgedrukt, is: de invloed van het kwaad op de zedelijke belangen der ongelukkigigen, die, tengevolge van drankgebruik, op eene of andere wijze, in verval zijn geraakt; de ondergang hunner gezinnen, die zich zeer zelden of nooit weder daaruit verheffen kunnen; de schade door verlies van tijd, verwaarloozing enz., en in het algemeen het nadeel dat de gansche maatschappij moet lijden van elken overheerschenden kwaden volkstrekk. Zou het dan ook tijd zijn, ter bestrijding van den sterken drank als volksdrank, alle handen in één te slaan? *„Mag eene verstandige regering zich langer, om eenige schijnbare voordeelen, laten terug houden, partij te kiezen.“*

Het laat zich denken, dat zoo die ijverige afschaffer in de gelegenheid was, om op die regering invloed uit te oefenen, zeker partij zou gekozen worden.

Wat doet de Regering nu, om het gebruik van sterken drank te bestrijden?

Men weet, dat zij heeft voorgesteld *verzwaring van den accijns*.

Is dat middel verstandig? Het zal zeker toejutchting vinden bij den schrijver van het stuk, dat wij onder het oog hadden; want de *Nederlandsche Vereeniging tot afschaffing van den sterken drank* ondersteunt dat voorstel.

Is het doeltreffend?

In geen deele; want de verhoogde prijs van den jenever zal het gebruik niet doen verminderen bij hem, die er aan gewoon — veel minder bij hem, die er aan verstaafd is.

Is het staatkundig?

Wij beslissen op het oogenblik niet, of de vermeerdering der opcenten op het buitenlandse *gedistilleerd*, ook strijdig is met het tractaat van handel en scheepvaart, tusschen Nederland en Frankrijk gesloten; maar wij vragen, of niet eerst moest worden onderzocht, waaruit in den regel het misbruik van sterken drank voortvloeit en of er niet eer middelen te vinden zijn, waardoor de behoefte aan sterken drank afneemt en een waarborg kan bestaan, dat naar geen prikkel wordt omgezien, wanneer de werkmans tot krachtinspanning verplicht is? *Goedkoop en goed voedsel, en*

brandstof, zijn de beste middelen tot bestrijding van dronkenschap.

Mogt de heer D'ENGELBROMMER uit dat oogpunt het accijnsstelsel in het algemeen en de verhooging van den accijns op het *gedistilleerd* in verband met het doel der *Vereeniging*, nader beschouwen!

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZICHT.

Vertraging en nogmaals vertraging in de aankomst der posten is sedert eenige dagen de aanhef geworden onzer buitenlandsche nieuwstijdingen, ten einde onzen lezers er reukenschap van te geven waarom wij hen de jongste tijdingen niet konden mededeelen.

Ook heden moeten wij op dezelfde wijze aanvangen. Gister hebben wij reeds met een paar woorden gemeld, dat het Fransche ministerie eene wijziging zal ondergaan. Zulks is echter geene onverwachte gebeurtenis. Integendeel, reeds lang werd eene wijziging voorzien. De heer Magné, minister van koophandel en openbare werken, zal zijne portefeuille verwisselen voor die van finantiën. Hij zal vervangen worden door den heer Rouher.

Men spreekt er ook van, dat de heer Persigny in den raad zou treden als minister zonder portefeuille.

Prins Napoleon is den 26sten te Marseille aangekomen.

De prins had zich ingescheept aan boord van de *Roland*. Te Parijs verkeerde men in het algemeen nog al in eene gunstige stemming. Men meende reden te hebben om te hopen, dat de voorstellen van Oostenrijk op den rijksdag ondersteuning zouden vinden; men sprak van gunstige berigten uit Berlijn en dat er wel eenige kans bestond, dat Pruisen zich, eindelijk met Oostenrijk zou vereenigen.

Volgens andere geruchten zou er sprake zijn van een middel om Pruisen te bevredigen door het sluiten van een afzonderlijk alliantie-tractaat. Dit zou geene adhaesie aan het tractaat van 2 December zijn, maar de reproductie van dat tractaat tusschen de hoven van Berlijn, Parijs en Londen.

Deze geruchten, welke nog al van vredelevenden aard zijn, hebben ook ter beurze indruk gemaakt blijkbaar uit eene stijging der fondsen.

De onzekerheid, ja de angst kan men wel zeggen, welke er bestaat ten aanzien der besluiten door den rijksdag te nemen is groot.

De ministers van de verschillende Deutsche Staten zijn thans te Frankfurt. De instructien, waarvan zij moeten voorzien zijn, zijn hun voorzeker reeds ter hand gesteld, en het schijnt zeker, dat de voorstellen van Oostenrijk in handen van den heer Prokesch zijn, die ze op den rijksdag zal mededeelen.

Er zijn geruchten in omloop, dat Oostenrijk vele pogingen in het werk stelt om de kleine staten er toe aan te sporen, zich aan hare staatkunde aan te sluiten.

Oostenrijk verzekert hun het bezit van hun grondgebied aan doet zelfs eenige voordeelen doorschemeren, een en ander ter belooning van de verbintenissen, die zij ten aanzien van Oostenrijk op zich mogten willen nemen.

In afwachting der beslissing van den rijksdag, nemen eenige Staten, eene stemming ten gunste der mobilisatie in het verschiep ziende, maatregelen, om, zonder uitstel te kunnen mobiliseren.

Het is ook om dezelfde reden, dat de heer von Prokesch de vorige week in de Wetgevende Kamers een wetsontwerp heeft voorgesteld, ter voorziening in het geval, dat Beieren tot mobilisatieverklaring zou moeten besluiten. Hij heeft tevens tot het ten uitvoer brengen van dien maatregel, een credit van 15 millioen francs aangevraagd.

De beslissing van den rijksdag wordt met te meer verlangen te gemoet gezien, naardien daarvan afhangt de regeling der militaire aangelegenheden tusschen Oostenrijk en de Westersche mogendheden, en zulks ter uitvoering van art. 5 van het tractaat van 2 December. Alles is ten aanzien van dit punt geregeld; maar er kunnen eenige geringe wijzigingen, meer bijzonderheden, betreffende, daarin gebracht worden, vooral ten aanzien van het cijfer der bondscontingenten, waarover Oostenrijk, zoo noodig, zal kunnen beschikken.

Het pruisische gouvernement heeft wederom eene nieuwe circulaire gezonden aan zijne agenten bij de verschillende Deutsche hoven.

Deze circulaire, welke door den minister van buitenlandse zaken, ongeveer tien dagen geleden, is verzonden, heeft ten doel aan te toonen, dat Pruisen niet gedwongen kan worden uitvoering te geven aan de overeenkomst van 20 April, wanneer haar geweigerd wordt, deef te nemen aan de herziening der europesche tractaten.

Er bestaat thans geen twijfel meer omtrent de keuze van een opvolger des heeren von Bruck. De heer Koller, Minister van Oostenrijk te Hanover, zal zich naar Constantinopel begeven, om voorloopig de door den heer von Bruck vervaalde betrekking te bekleeden.

De Augshorger Zeitung deelt den tekst mede der uitlegging van de vier waarborgen, zoo als die door Prins Gortschakoff opgesteld en door den Keizer van Rusland aangenomen is.

Sommige Fransche bladen meenen, dat dit stuk niet overeenstemt met de uitlegging, welke den 7den Januarij door de vertegenwoordigers der geallieerden voorgesteld en door prins Gortschakoff aangenomen is.

Reeds gisteren dedden wij mede, dat de eerste zitting van het parlement kaln was; maar dat dit een kalnte is gelijk aan die, welke de voorbode van het onweder is. Er zijn verscheidene interpellatien voorgesteld.

Gelijk te verwachten was, werd aanvankelijk de mededeeling van onderscheidene stukken gevraagd.

Lord John Russell beloofde te zullen onderzoeken, al wat op dit oogenblik ter bureaus van het lagerhuis kan worden,

gedeponeerd. Hij heeft voorts verklaringen gegeven omtrent de aanneming der vier waarborgen door prins Gortschakoff, die echter reeds bekend waren, onder bijvoeging — hetgeen evenzeer een nieuws is — dat Engeland zich bereid veldtaard heeft, om op den grondslag der vier waarborgen te onderhandelen, maar dat de onderhandelingen nog niet aangevangen zijn.

Lord Grey heeft aangekondigd, dat hij op 1 Februarij aan de Kamer eene motie zal doen, ten doel hebbende de organisatie der verschillende militaire departementen te herzien.

Er werd aangekondigd, dat de heer Roebuck op gister een voorstel zou doen, *„aankondigende tot het instellen eener enquête nopens den toestand van het leger voor Sebastopol.“*

In eene telegrafische depeche uit Londen, gister laat aangekomen, is gemeld, dat beide huizen weder geprononceerd worden. Aan het parlement is kennis gegeven, van de afstreding van lord John Russell. De motie van den heer Roebuck, strekkende tot het benoemen van eene commissie, belast met het onderzoek naar den toestand van het leger voor Sebastopol en het beleid der oorlogszaken, alsmede de ophelderingen wegens lord Johns afstreding, verwacht men in eene te houden zitting van het lagerhuis.

In eene andere telegrafische depeche uit Londen van dezelfde dagteekening wordt gemeld:

Lord John Russell heeft in het lagerhuis de toegezegde opheldering gegeven, en zijne afstreding gemotiveerd door den ongunstigen afloop, dien de oorlog sedert eenige maanden genomen heeft.

Lord Ellenborough heeft ook eene motie aangekondigd ten aanzien der leiding van den oorlog. Hoedanig die motie ontvangen en of zij werkelijk behandeld is, is nog niet bekend.

De *Times* verklaart zich met kracht voor de heer Roebuck, die een der uitstekendste leden van de liberale partij is. Hij heeft gezegd: „te zullen spreken overluid en zonder iemand te sparen, opdat de veldtocht van 1855 niet weder eene ramp zij, gelijk zulks, naar zijne meening, met den veldtocht van 1854 het geval was.“

De *Morning Chronicle* zwaait de regering veel lof toe wegens de door haar genomen maatregelen met betrekking tot de binnenlandsche staatkunde, zooals ten aanzien van het onderwijs, vraagstukken van koophandel en gezondheids-politie.

Graaf Winchelsea zou de regering interpeieren omtrent de vraag of de correspondent van de *Times* op eene quasi officiële wijze naar de Krim zou zijn gezonden.

De inlichtingen deswege zijn nog onbekend.

Eene deputatie van kooplieden heeft eene petitie aan Lord Clarendon overhandigd, waarbij de opheffing van de blokkade aan de havens van den Donau wordt verzocht.

De heer George Brown zal zijn kommando in de Krim wederom aanvaarden.

Bij eene algemeene dagorder is bekend gemaakt dat de medaille ter herinnering aan de veldtochten in de Krim niet alleen aan de soldaten, maar ook aan de bloedverwanten der gesneuvelden zal worden uitgereikt.

Geheel Sardinië is in diepen rouw gedompeld. Het overlijden der beide Koninginnen heeft een treurigen indruk gemaakt. Zoo als men weet zijn de Kamers geschorst. Van daar dan ook dat de beraadslaging aangaande het alliantie-tractaat tusschen Frankrijk, Engeland en Piemont uitstel lijdt, men twijfelt er echter niet aan of het zal met algemeene stemmen worden aangenomen.

De heeren Batazzi en Paleocapa hebben van hun voorzeten tot ontslagnameing afgezien.

De Indépendance Belge deelt mede, dat het comité van den bondsdag te Frankfurt eene bijeenkomst heeft gehouden. De heer von Prokesch heeft de mobilisatie van troepen voorgesteld. De heer van Bismarck Schönhagen heeft er zich tegen verzet. Andere leden hebben het voorstel gedaan om de quaestie uit te stellen en zich eerst tot de respectieve hoven te wenden. De Hannoverse gezant heeft verklaard, dat zijne regering bereid was tot de mobilisatie onmiddellijk over te gaan. Eene beslissing is echter nog niet gevallen.

Bij de Weener conferentie zullen Engeland, Frankrijk, Oostenrijk en Turkije elk twee vertegenwoordigers hebben. De generaal Wedill, gouverneur van Luxemburg zal naar Parijs vertrekken, belast met eene bijzondere zending der Pruisische regering.

Het voorstel in de Cortes gedaan strekkende om te verklaren, dat het ministerie haar vertrouwen niet heeft is in de zitting van den 19 met groote meerderheid verworpen.

De heer Calvo Arensio, afgevaardigde van de linkerzijde en redacteur van de *Iberia*, die zich met de verdediging van het voorstel had belast, heeft zijne pogingen zien afsluiten tegen de krachtige verklaring, door Espartero afgelegd, waaruit bleek, dat deze zijn ambtgenooten niet verlaten.

Een merkwaardige redevoering van den maarschalk O'Donnell scheen het ministerie eene overwinning te verzekeren.

De toestand van het ministerie moet echter niet te gunstig zijn, ook blijkbaar uit de afstreding van den heer Servilano, minister van finantiën, die door den heer Llorens is vervangen.

De zitting der Cortes van den 18 werd besloten met het aannemen van het eerste artikel op de wet betreffende de recrutering. In dit artikel is het beginsel der geheele wet opgesloten.

In de zitting van den 18 hebben de Cortes de andere artikelen van het wetsontwerp behandeld en ze ten slotte aangenomen.

De heer Calvo Arensio, van wien wij zoo even spraken, zeide, o. a., bij de verdediging van het voorstel tot het aannemen van een blijk van wantrouwen aan de regering wordt door de Cortes, wat wordt door de regering

rigt en daar men hierop geen voldoende antwoord zal kunnen geven, is het te vreezen dat de natie haar geduld zal verliezen.

(Er is niet veel toe noodig om de Spaansche natie haar geduld te doen verliezen)
De hertog der overwinning antwoordde hierop dat, wat aangaat het gevaar, waarop men wees en bijzonder, dat hetwelk deze vergadering van het volk zou te wachten hebben, hij, at was hij ook alleen tegenover honderd duizend man, zich op den drempel van het gebouw zou plaatsen en er zoolang blijven tot dat zijn legers verbrjfeld en hij een lijk zou zijn.

De heer O'Donnell antwoordde ook op eene waar-dige wijze. Hij deed uitkomen, dat hij uit het be-wind verlangde te treden; maar dit mogt, dit kon hem niet terughouden, om ieder te beantwoorden, die de achting uit het oog verliest, waarop hij als staat-kundig persoon meent aanspraak te mogen maken. Hij wees vervolgens de ongegrondheid aan der tegen het kabinet ingebrachte beschuldiging.

Hij beriep zich op het programma, vroeger bij monde van den hertog der overwinning medegedeeld. Tot dusver is de daarin aangewezen gedraglijn steeds gevolgd ge-worden.

Keurt men de handelingen der regering af, dat de man-nen van verschillende staatkundige kleur, die het kabinet dezer dagen zoo hevig aangevallen hebben, zich dan belasten met de zamenstelling van een nieuw ministerie.

Te midden van al die onstuimige debatten, verliest men geheel uit het oog het wetsontwerp op de onverenigbaar-heid van het parlementair mandaat met eene openbare betrekking.

Volgens berigten, door de laatste mail uit Australie, verkeerde de bevolking van de stad Melbourne in geene zeer gunstige stemming, tengevolge van het transport van veroordeelden naar de koloniën.

Er zijn vele protesten ingediend tegen de bestissing der Engelsche regering te dezer zake.

In eene telegrafische depêche uit Bucharest wordt ge-meld, dat aldaar berigten zijn aangekomen uit Konstanti-nopel van den 18, volgens welke er eene beweging onder de Soffa's had plaats gehad.

Talrijke gewonden en soldaten met bevoren ledematen waren in de Turksche hoofdstad uit de Krim aangekomen. Het transportschip *Eveline* was gestrand.

FRANSCHÉ POST.

Bij decreet van 22 Januarij is de heer Contecq, direc-teur-generaal voor de zaken der eerediensten, benoemd tot staatsraad.

H. H. de prinses Joachim Murat is maandag avond voorspoedig van eene dochter bevallen.

Uit den *Courier de Marseille* blijkt, dat het opont-houd, hetwelk de *Sinai* ondervonden heeft, aan een hevig onweder is toe te schrijven.

De *Moniteur* deelt, in zijn niet-officiël gedeelte, een nieuw reglement op het onderwijs der toegepaste weten-schappen mede.

SPAANSCHÉ POST.

Men schrijft uit Madrid, onder dagteekening van 17 Jan., dat de vrees voor eene carlistische beweging aanleiding gegeven heeft tot de vereeniging der hoofden van de natio-nale garden.

In geval van eene Carlistische beweging zal Espartero te Madrid blijven.

O'Donnell zou het opperbevelhebberschap over de strijd-krachten, die bestemd zijn om tegen de opstandelingen te opereren, op zich nemen.

De liberale unie heeft ook bijeenkomsten gehouden met het doel om eene meerderheid ter ondersteuning van het gouvernement te vormen.

In eene der bijeenkomsten heeft de heer Pacheco ver-klaard, dat er slechts drie partijen in Spanje mogelijk wa-ren: monarchie met een schijn van parlement, eene ver-gadering met een schijn van monarchie en eene waarlijk constitutionele monarchie. De heer Pacheco heeft verklaard de derde partij te zijn toegedaan, welke die der liberale unie is.

BELGISCHE POST.

Nog steeds is hier de algemeene aandacht gevestigd op den verschrikkelijken brand, waardoor de Koninklijke Schouwburg is vernield, en er is slechts eene stem onder de bevolking over de onberekenbare ongelukken, die men zou hebben te betreuren, zoo de brand gedurende eene voorstelling zoo zijn ontstaan. En de kunstenaars, en het publiek, zouden daar een wissel dood in de vlammen ge-vonden hebben.

Allewege worden alhier gekleijne bijdragen ge-schenken, ten behoeve van het personeel van den Schouw-burg.

Sedert Zondag houdt men zich bezig met het beramen van middelen om het geleden verlies te herstellen.

Het stedelijk bestuur van Brussel heeft ter kennis van de belanghebbenden gehragt, dat, om uitvoering te geven aan eene circulaire van den Minister van Binnenlandsche Zaken, de gouverneurs de aandacht der plaatselijke be-zittingen gevestigd hebben, op de inachtname en ten uitvoerbrenging der wetsbepalingen, om zich te verzekeren van den eigendom van werken van letterkunde enz.

Binnenland.

Gravenhage, 27 Januarij.

Wenige tijden vóór het afdrucken van dit num-mer ontvangen wij de buitenlandsche nieuwspapieren.

Het nieuws van den dag is zeer schraal. De afstreding van Lord John Russell geeft veel stof tot spreken. Men vraagt of hij, door eene kleine deur heen gegaan, zich niet voorbereidt, om door eene groote weder binnen te treden, door welke tevens al zijne ambtgenooten, waar-mede hij in onmin is, zouden moeten heengaan? Men is nog al geneigd om dit te gelooven.

In ieder geval houdt men het er voor, dat dit ontslag geen op zich zelf staand feit zal blijven. Men beschouwt dit als het sein van den aftogt van het geheele ministerie.

Het schijnt bepaald, dat de opening der conferentien in de eerste dagen van Februarij zal plaats hebben.

Volgens een bericht van prins Menschikoff is de toestand voor Sebastopol steeds onveranderd gebleven.

De beide jongste zoons van den Keizer van Rusland, de groothertogen Nicolaas en Michol hebben, dezer dagen, St. Petersburg verlaten om naar de Krim terug te keeren.

De Hertog van Genua is nog ernstig ziek.

Men schrijft uit Londen van 26 Januarij. De heer Roe-buck, die blijkbaar ongesteld was, heeft in het Lager-huis zijne motie, in eene vorige zitting aangekondigd, ontwikkeld en werd van alle kanten toegejuicht.

Lord John Russell heeft verklaard dat hij de motie niet volgens zijn geweten zoude weten te bestrijden; bij legde vervolgens de met graaf Aberdeen gewisselde correspon-dentie, waarbij eene verandering in het bestuur van den oorlog geëischt werd, over. De betreurenswaardige toe-stand van het leger in de Krim is onbetwistbaar en in weerwil van de ondervinding in die zaken, is het onmo-gelijk de oorzaken van die ramp te hepalen. Ten slotte zeide de edele lord, dat hij reeds sedert November lord Palmerston als minister van oorlog had aanbevolen.

De heeren Veron Smith (wigh) en Walpole (tory) onder-steunen de motie.

Lord Palmerston critiseert de redenen van lord John Russell's afstreding, hoewel hij ook van meening is, dat de oorlog met meer kracht en energie moet worden voortgezet.

De heer Sidney Herbert bestrijdt de motie. Hij zegt dat onophoudelijk transportschepen gebezigd worden voor het overbrengen van troepen, kleedingstukken en provisien. Hij verlangt een onmiddellijk votum van afkeuring en van vertrouwen.

Na eene langdurige discussie wordt de stemming uit-gesteld op aanstaanden Maandag.

In het Hoogerhuis heeft graaf Aberdeen mede eenige verklaringen afgelegd en heeft onder anderen gezegd, dat in weerwil van de afstreding van zijn magtigen ambtgenoot de ministers de motie betreffende het instellen van een onderzoek naar het bestuur van den oorlog, zullen be-strijden.

Men berigt ons van zeer geloofwaardige zijde, dat krachtens autographische beschikking van zijnen den H.W.Geb. heer Baron van Brienen noch *ELKE R. C. vrouw* te Amsterdam, noch *ELKE R. C. geestelijke* aldaar, noch *ELKE R. C. ingezetenen* dier stad op f. 250 aanspraak zoude kunnen maken; wel *ELKE DER (18) R. C. GEMEENTEN* TE AMSTERDAM, met last echter, OM DADELIJK DEZE SOMMEN OIT NAAM DES TESTATEURS AAN DE ARMEN VAN DIE GEMEEN-TEN UIT TE REIKEN. Edoch de afgifte dier sommen en de uitreiking daarvan aan de armen van die Gemeenten heeft reeds sedert lang plaats gehad. — Een zeer ver-keerde geestige luim van een bekend persoon heeft aan-leiding tot allerhande gesprekken gegeven.

Wij maken onzen lezers nogmaals opmerkzaam op het voortreffelijke piano- en pianino-magazijn van den heer van Ollefen da Silva, op den *Nieuwen Dilleg* alhier. Al wat de beroemdste fabrieken in Europa 't schoonst en 't welluidendst opleveren, vindt men in dat magazijn als om strijd vereenigd; en te regi bezoekt nu reeds geen vreemdeling de residentie, zonder, door een bezoek aan dat magazijn, hulde te brengen aan den smaak en het gevoel voor de kunst, die den eigenaar en zijne begaafde echtgenoot, bij eene zoo merkwaardige verzameling van kunststukken gefeild hebben.

Het is bij deze zekke gelegenheid, dat wij ons gaarne tot toek maken van alle beminnaren der Nederlandsche tooneelspeelkunst, die het steeds blijven betreuren, dat Mevr. van Ollefen da Silva, door een zamenloop van om-standigheden, niet langer het sieraad van ons vaderlandsch tooneel is gebleven. Met hen wenschen wij, dat de gele-genheid spoedig daar mogt zijn, waarop wij het talent van deze bekwame tooneelspeeler, ter harer eigen vol-doening en tot genot van 't beschaafde publiek, op nieuw de bewijzen mogt worden gegeven.

Het eerste *cassino*, dat gisteren avond in het *Hôtel de Oude Doelen* heeft plaats gehad, was zeer prachtig. Het werd vereerd met de tegenwoordigheid van Z. M. den Koning, benevens van den Hertog van Saxe-Weimar-Bischoff. Een groot aantal aanzienlijken was op het *cassino* tegenwoordig, dat tot laat in den nacht duurde.

Bij besluit van heeren Gedep. Staten van Zuid-Holland zijn ter provinciale griffie benoemd: tot commissie, de heer J. P. Huys; tot adjunct-commissien der 1ste klasse de heeren P. J. Radgeep, I. N. Voorstad en T. Wintgens; tot adjunct-commissien der 2de klasse de heeren P. Beelen, J. Moresco en J. van Duyneveldt; tot 1ste klerken de heeren A. Evers en H. J. Ente van Gils en tot 2de klerk de heer J. Mar-gadant.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, in aanmerking nemende, dat het getal leerlingen voor de telegrafie, na het laatste vergelijkend onderzoek benoemd, bij het toe-nemend telegrafisch verkeer, niet toereikend is voor de be-hoeft, en ter voorziening daarin willende overgaan tot een

nader onderzoek, heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt:

1o. tot opleiding en oefening van telegrafisten voor de dienst van den Rijkstelegraaf wordt, na vergelijkend onder-zoek, een aantal van hoogstens 15 leerlingen toegelaten, om op nader aan te wijzen plaatsen onderrigt te ontvangen;

2o. de leerlingen ontvangen eene bezoldiging van f. 1 daags, en kunnen, na voldoende blijken van geschiktheid gegeven te hebben, dingen naar de betrekking van tele-grafist der 3e klasse, op eene jaarwedge van f. 600;

3o. voor het vergelijkend onderzoek om als leerling te worden toegelaten moet men zich vóór of uiterlijk op den 15 Juni 1855 bij het Depart. van Binnenl. Zaken hebben aangemeld met een op zegel geschreven adres, bevattende naauwkeurige opgave van naam, voornamen en woonplaats. Gelijktijdig moeten worden overgelegd bewijstukken, waaruit blijkt dat men is:

- a. Nederlander;
- b. tusschen 21 en 30 jaren oud;
- c. van gezond lichaamsgestel en zonder gebreken, als: doofheid en bijziendheid, volgens schriftelijke verklaring van een erkend geneesheer, wiens handteekening door het gemeentebestuur zijner woonplaats moet zijn gewaarmerkt;
- d. van onberispelijk gedrag, volgens schriftelijke verkla-riag, na den 1sten Jan. 1855 afgegeven, door of van wege het gemeentebestuur van des verzoekers vaste woonplaats;
- 4o. het vergelijkend onderzoek, waartoe de belanghe-benden nader worden geroepen, heeft plaats te s Graven-hage, op den 3den Juli 1855 en volgende dagen;
- 5o. de mededingenden moeten blijken geven van ervaren te zijn in:

- a. het schrijven van zeer leesbaar schrift;
- b. de Nederlandsche, Hoog-Duitsche en Franche talen;
- c. het maken van een opstel in eene dezer drie talen;
- d. de beginselen der cijferkunst, met de leer der even-redigheden, die der gewone en tiendeelige breuken, de kennis der Nederlandsche maten en gewigten en het re-kenen zonder fouten;

- e. de eerste beginselen van stel- en meetkunst;
- f. de eerste gronden van het regtlijng teekenen;
- 6o. de mededingenden, die blijken geven, behalve de opgenoemde vakken, ook de natuurkunde, inzonderheid de leer van het galvanismus en de toepassing daarvan op de telegrafie, de Engelsche taal en het boekhouden te hebben beoefend, zullen bij voorkeur worden toegelaten en tot verdere bevordering in aanmerking komen;

7o. de adressen om tot het vergelijkend onderzoek te worden toegelaten, worden buiten beschikking gehouden, zoo zij, of als ongezegt vallen in de termen van art. 8 der wet van 3 Oct. 1843 (*Staatsbl. no. 47*), of verzoeken behelzen om ontheven te worden van eene of meerdere bepalingen, hierboven onder 3 en 5 aangewezen hetzij nopens de grenzen van den culterdom, hetzij omtrent de vakken, waarvan de kennis wordt verlangd;

8o. personen, vroeger vergelijkend onderzocht, doch op wie toen de keuze niet is gevallen, moeten zich, zoo zij tot het aanstaande vergelijkend onderzoek wenschen te worden toegelaten, daartoe op nieuw, bij gezegd ver-zoekschrift, aanmelden, met overlegging der zoo veel nodig aangevulde bewijstukken, overeenkomstig het gevorderde bij no. 3.

Volgens de gister bij de Regering ontvangen rivierhe-rieten heeft het ijs op den Neder-Rhijn zich den 24sten dezer te Arnhem vastgezet; te Waal te Nijmegen was toen nog drijvende. Op de Lek blijft het ijs vast; te Vrees-wijk geschiedt de overtocht met de pont en booten door een gemaakt slop. Op de Maas en Merwede is het ijs vast; te Gorinchem geschiedt de passage met schietschouwen, doct is wegens de broosheid van het ijs zeer moeilijk. Ook op den geheelen IJssel is het ijs vast; te Zutphen en Deventer zijn de schipbruggen weder gelegd.

Volgens telegrafisch bericht uit Keulen stond de Rijnj aldair heder morgen ten acht ure op 5 voet 7 duim. Al-daar vertoonde zich weinig drijfij. Bovenwaarts zit het ijs op onderscheiden punten vast.

Het *Journal du Havre* levert een nieuw bewijs van de vermeerdering van verbruik, door vermindering van be-lasting.

Het invoerregt in Frankrijk op gezouten varkensvleesch vroeger 33 fr. per 100 kilo, was, bij keizerlijk decreet van Sept. 1853, tot op 10 fr. verminderd!

Dit regt bleek echter nog te hoog te zijn, en in Oct. 1854 deed de regering den wijzen stap om dit regt van 10 fr. tot op één halven frank (50 cent.) te brengen.

Het cijfer der invoeren van gezouten varkensvleesch, die voor de zes eerste maanden slechts 4,173 quintalen (100 Ned. pond.) had bedragen, was in de maand Nov. alleen reeds 15,223. In het voorgaande jaar bedroeg de in-voer met meer dan 2 à 3000 quintalen in het jaar.

Op 23, 24 en 25 dezer legde een kweekeling der Koninklijke academie te Delft, P. van Dijk, bestemd voor het mijnwazen in O. Indië, het gevorderde examen af, voor eene speciale daartoe benoemde commissie, bestaande uit de heeren G. Simons, direct. der Kon. Academie; S. van Brada, hoogleraar; W. D. Weddik, oud secretaris-generaal bij het departement van koloniën; C. T. van Meurs, luitenant-kolonel-directeur der stapel- en constructie-magazijnen te Delft; E. van der Elst, ingenieur der mijnen, direct. der dominiële kolonijmijnen te Kerkerade; C. B. Donnadieu en S. Blekrode professoren aan de Koninklijke Akademie te Delft, hetwelk uitkomen aan het doel heeft beantwoord zoodat het personeel van mijn-ingenieurs in Oost-Indië op nieuw met een bekwamen ambtenaar zal vermeerderd wor-den.

Het stedelijk bestuur te Delft heeft eene verordening afgekondigd betreffende de openbare gezondheids-commissie. De roeping der commissie is:

a. Om Burgemeester en Wethouders van berigt en raad te dienen omtrent alles wat op de openbare gezondheids-regeling en gezondheidspolitie betrekking heeft.

b. Om aan Burgemeester en Wethouders alle voorstellen te doen, die kunnen leiden tot verbetering van den algemeenen gezondheidstoestand in de gemeente, waartoe zij vooral hare aandacht zal vestigen op de volgende onderwerpen: 1o. het drinkwater en den toeveraar daarvan naar de plaatsen waar het ten gelruike moet dienen; 2o. den aanleg van riolen, het afvoeren en verzamelen van faekale stoffen; 3o. luchtversching in openbare gebouwen, scholen en bijzondere woningen; 4o. het gezond maken der door de minvermogene volksklasse bewoonde buurten, en 5o. de fabrieken of inrigtingen van nijverheid, magazijnen en bewaarplaatsen van goederen, met het oog op de openbare gezondheid en op de gezondheid en veiligheid der werklieden.

c. Om, op uitnoodiging van Burgemeester en Wethouders, de gebouwen en woningen te onderzoeken, die, met het oog op den openbaren gezondheidstoestand, verinoed worden voor gebruik of bewoning ongeschikt te zijn.

Van hare bevinding wordt door de commissie een omstandig verslag opgemaakt en aan Burgemeester en Wethouders ingezonden.

Ter handhaving van hetgeen onder letter c is bepaald, wordt aan de commissie en hare individuele leden, mits als commissie werkzaam, de last verstrekt, om de woningen der ingezetenen, huns ondanks, binnen te treden, met inachtname der voorschriften van art. 3 der wet van den 31 Augustus 1853 (Stbl. no. 83).

De heer J. G. Gréke, te Rotterdam, genoot de eer de eenigste te zijn van alle onze industriëlen, die op de tentoonstelling voor alle Natien, te New-York gehouden, wegens een ingezonden stuk gedreven zilverwerk, de zilveren medaille verkreeg. Deze medaille is van buitengewone schoonheid, en heeft eene grootte van bijna 6 Ned. duimen in doorsnede. De voorzijde vertoont de Nijverheid in de gedaante eener vrouw, welke knielende en aan de hand gehouden door een genius, door eene maagd met lauweren wordt gekroond. De Nijverheid heeft een spool in de linker-, de genius een vleugelende bal in de rechter- en de maagd eene weegschaal in de linkerhand. Achter de maagd staat een antieke zuil, waaraan eenige lauwerkransen gehecht zijn. De keerzijde vertoont het opschrift: *Exhibition of the Industry of all Nations, New York, 1853*

in een lauwerkrans, van anderen verbonden door het stedelijk wapen. De gravure is zuiver, scherp en krachtig.

Op het keurig geplaatst diploma, dat deze medaille vergezelt, komt, o. a., een fraaije afbeelding van het tentoonstellingsgebouw voor. (N. R. C.)

Den 24 Jan. is aan de Hoogeschool te Utrecht bevorderd tot doctor in de verloskunde, de heer J. H. van der Meer Mohr, med. doct. te Goes, na verdediging van eenige *questiones argumenti obstetricii*.

Men schrijft uit 's Hage aan de *Utr. Ct.*:

Z. M. heeft tot Opperschenker benoemd graaf van Limburg Stirum, commissaris des Konings in de provincie Gelderland, in plaats van den heer baron van den Bogaerde, onlangs overleden.

De zaak van Jh. M. Salvador en Fongers, zal Maandag a. s. worden behandeld bij het Provinciaal Geregtschhof, Kamer van Correctionele appellen, te Amsterdam. Naar men verneemt zal het Hof gepresuleerd worden door den E. G. A. heer Mr. Schimmelpenninck, terwijl het rapport zal worden uitgebragt door den E. G. A. heer Mr. Wiardi Beckman. De advocaat generaal Mr. Jolles zal wederom het openbaar Ministerie waarnemen.

De getuigen die, van aanzienlijken stand en in grooten getale bij vroegere gelegenheden opgeroepen waren door de appellanten, zijn thans niet gedagvaard, vermits de appellanten zich voorstellen, voorslands, geene verdediging op de hoofdzaak te voeren, maar slechts onder voorbehoud, des noodig, van nadere defensie ten principale, thans van exceptive middelen te dienen, en op die exceptiën, waaronder, naar men verzekert, er zijn van peremptoiren aard, afzonderlijk en vooraf regt te vragen. Behalve de advocaten Mr. Boonacker en Haas, te Amsterdam zal ook nog de advocaat Mr. A. de Pinto, van 's Gravenhage die bereids te Haarlem in de zaak gepleit had, thans weder voor dit Hof komen pleiten.

Wij nemen zegt het *Handelsblad* uit een Brusselsch dagblad het volgende artikel over, betreffende een uitmuntend kunstenaar, geboren Nederlander, thans te Brussel gevestigd:

Reeds meermalen hadden wij de gelegenheid te gewagen van de medailles door den heer J. Wiener vervaardigd, die voor gebouwen een geheel bijzonder genre heeft ingevoerd. Voor hem waren nooit de gezigten van het binnenste van gebouwen, in perspectief, op eene voldoende wijze door de graveerstift terug gegeven. De voornaamste gebouwen van Belgie, Duitschland, Engeland en Italie zijn door dezen bekwapen kunstenaar gegraveerd. Onlangs nog was men den gedenkpenning ter herinnering van het leggen van den eersten steen voor de kerk te Laeken en een gezigt op dat gebouw voorstellende, aan zijne stift verschuldigd, en de laatste door hem vervaardigd stelde voor de bewonderenswaardige koepel van San Marco te Venetie en sierlijke fresco's. Wij vernemen met een billijk gevoel van trotsch en met bijzonder genoegen, dat de commissie voor de algemeene tentoonstelling te Parijs, het bijzonder talent

aan onzen landgenoot op de vleijendste wijze erkennende hem het graveren van onderscheiden stempels voor medailles heeft toevertrouwd, welke gezigten moeten voorstellen op het in- en uitwendige van het nijverheidspaleis. De heer J. Wiener is onlangs door den koning van Portugal versierd met de Christus-orde, en dezer dagen ontving hij het diploma als honorair corresponderend lid der keizerlijke academie van schoone kunsten te Petersburg, waarvan de grootvorstin Maria, oudste dochter des keizers en weduwe van den hertog Maximiliaan van Leuchtenberg, het voorzitterschap bekleedt.

Het plan van de gravin weduwe van Nassau, geb. gravinne d'Ontremont, om te Neuland, in Silesie, een gesticht daar te stellen tot opvoeding van arme Roomsche weezen en tot verpleging van armen en zieken, onder den naam van «Grafelijk v. Nassausche stichting», heeft de Koninklijke Pruisische goedkeuring ontvangen.

Middelburg, 23 Jan. Den 20 dezer had in de concertzaal der sociëteit van ongenuchten vrij, te Goes, eene vergadering plaats der vennoten van de maatschappij van verbeterde meekrapbereiding in Zeeland. Jhr. P. D. van Sitters zat voor. Er waren verschenen 28 vennoten vertegenwoordigende f 122,000 kapitaal en uitbrengende 101 stemmen. De daartoe benoemde commissie doet rapport op de rekening en verantwoording van den afgetreden administrateur, den heer J. Franssen van de Putte. De heer van de Putte voornoemd, de hoofd-directeur O. Verhagen, en de voorzitter geven antwoord op eenige door de commissie geopperde bezwaren. Wordt met algemeene stemmen besloten, onder voorbehoud van de regten der maatschappij tegen derden, de rekening goed te keuren en den voormaligen administrateur, overeenkomstig zijnen wensch, eervol te ontslaan. Zijn zoon, de heer J. A. Franssen van de Putte, is met algemeene stemmen tot administrateur benoemd. — Daar al de guldschutters der vier percents leening, groot f 100,000, zijnde alle vennoten, bleken in het geven van hypotheek te hebben bewilligd, is alsnu (overeenkomstig het op 30 Sept. l. beslotene, om zoo mogelijk f 100,000 tegen eerste hypotheek, ten hoogste à 5 procent 's jaars, op te nemen, of wel gedeeltelijk, naar het noodig moogt zijn, tegen 1/2 proc. 's maands te belenen) magtiging verleend tot het sluiten van hypotheek ten behoeve der heeren Enthoven en Comp. en wel voor f 57000, eerste hypotheek, om bij verdere leverantien van gelden of geldwaarde daarvoor tweede hypotheek aan genoemde heeren te verlenen; alles om de zaken der maatschappij tot effenen staat te brengen, meerdere molens te stellen, droogtorens in orde te brengen en zich het benodigde bedrijfskapitaal te verschaffen. Het bedoelde hypotheek is helongen tegen 5 ten honderd in het jaar. Het zal in de eerste vijf jaren wel geheel of gedeeltelijk mogen worden afgelegd, maar niet opgeëischt. Daarna, behoudens vrijheid tot meerderen afleg, zal er slechts f 3000 's jaars behoeven te worden afgelost. De bovengemelde leeners der f 100,000 à 4 pct. 's jaars, die in de vestiging van dit hypotheek hebben bewilligd, zullen, zoolang het niet zal zijn aangezuverd en hunne eigene rente getrouw betaald wordt, hun kapitaal niet opzeggen; maar van de eventuele overwinsten der maatschappij zal jaarlijks de helft worden afgezonderd tot delging dier zonder hypotheekstelling ten laste der maatschappij gevestigde hoofdschuld, behoudens de bevoegdheid dier vroegere guldschutters, om hunne vordering in actien te doen converteren, tot geheele of gedeeltelijke aanvulling van het oorspronkelijk op f 300,000 geraamde, doch slechts tot f 200,000 tot nog toe volteekende maatschappelijk kapitaal. Nadat de notulen waren gesteld en goedgekeurd, betuigde de heer Z. Snijder, namens de vergadering, haren dank aan den voorzitter voor de goede leiding der deliberatien, waarop door dezen in gepaste bewoordingen werd geantwoord (P. Z. en M. Cl.)

Hardenberg. De Israëlitische gemeente heeft, nadat de hooge regering in het verzoek om subsidie tot de vernieuwing der houtvallige synagoge, heeft gemeend te moeten difficulteren, na bekomen vergunning tot het doen eener collecte in stad en amt Hardenberg, den ingezetenen eene lijst ter intekening aangeboden, welke verblijdende uitkomsten heeft opgeleverd.

Ingezonden Stukken.

Eene komedie.

De gemeenteraad van 's Hage keurde in 't afgeloopen jaar in zijn hooge wijsheid het plan goed, om het stedelijk badhuis met een paar nieuwe vleugels te versieren, ten einde aan vreemde heeren en dames de gelegenheid te verschaffen om op een vrolijker en gemakkelijker wijze het badsaizoen te Scheveningen te kunnen doorbrengeu. Ook zonden dan de heeren en dames uit den Haag een ruimer rendez-vous bezitten, om onder een kleine verversching de koele zeelucht te genieten.

De burgerij schudde 't hoofd en zei: als er dan zoo veel geld in de kas is, waarom dan de 167 1/2, 122 1/2 en 160 procenten op de tarwe, rogge en het geslagt niet wat verminderd? Geld in de kas?... Geen cent!... De ontwerp-begrooting moest bekribbeld en beknabbeld worden om behoorlijk te kunnen sluiten.

De benodigde gelden zonden door eene leening worden gevonden. Deze wordt uitgeschreven: f 112,000 tegen drie percent.

3 Pct.! Nu moet men in aanmerking nemen, dat het een etablissement geldt, dat zeer stellig geen voordeel zal opleveren;

dat de stedelijke rekening over 1855 zeer waarschijnlijk niet geen voordelig saldo zal sluiten;

dat de te betalen interest misschien gevonden zal moeten worden uit eene verhoogde belasting, en de aflossing... (uit eene nieuwe leening?) En dat durft 3 pct aanbieden! Is het eene zaak, die sympathie bij de burgerij vindt? Ware dit zoo, dan zou zij, overtuigd van het indirecte voordeel des etablissements reeds lang de leening volteekend hebben. Maar de zaak vindt geen sympathie bij de burgerij; zij bejammert de gelden, die op dergelijke wijze besteed worden.

Maar vindt ze dan geen groote deelneming bij hen, die de zaak doorgedreven hebben, bij hen, die in den regel gebruik van het dure badhuis maken?

Men ziet het: f 6000 reeds zijn ingeschreven van de f 112,000. De geestdrift is dus wel groot.

Maar wat denkbeeld heeft het bestuur dan beziel, toen het de leening uitschreef en 3 pct. aanbod?

Kan de finantiële huishouding op soliditeit roemen? De toestand der kas, en de geanimeerde deelneming in de leening geven den maatstaf aan.

Biedt de regering groote voordeelen aan? Ja, 3 pct.!! Waar heeft het bestuur dan op gebouwd? Heeft het eene profneming omtrent de onnoozelheid der Hagenaars genomen?

Op de kermis ziet men dikwijls voor een of ander spel schreeuwen: Treedt binnen, Heeren en Dames! hier zijn te zien, enz. De plaatsen zijn: 99 cts.!

(Het publiek trekt den neus op; 99 cts.; dat is te veel! Slechts enkelen treden binnen.)

Er zijn ook plaatsen van 10 stuivers!

(Het binnentredende publiek wordt groeter.)

En ook nog van een kwartje!

(De toeloop vermeerdert nog.)

En ook nog eenige plaatsen van een dubbeltje!

(De tent loopt vol.)

Men heeft voor de badhuis-leening beloofd: 3 pct.; nu belooft men 3 1/2; maar men zal ook 4 en 4 1/2 moeten beloven, wil men de f 112,000 vol geteekend krijgen.

Juist als voor eene kermis-tent. 't Is eene komedie!

K.

Per Telegraaf.

Turin, 26 Januarij. Het tractaat van allantie, waarbij Sardinie zich heeft verbonden 15000 man naar de Krim te zenden, is aan de Kamers aangeboden. Daarbij is gevoegd een additioneel artikel met Engeland, betrekking hebbende tot de leening van 23 miljoen.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM 27 Januarij 1855.

Nederland. Pct.		Rusland.	
Ned. W. Schuld. 2 1/2	81 1/2	Pct.	
Dito Certificat. . . 3	73 1/2	Hopel 1798/1816	5 101 1/2
Dito Dito . . . 4	90 1/2	Dito 1828/1829	5 100 1/2
O. I. Leening. . . 4	89 1/2	Cert. 1831/1838	5 83 1/2
Amort. Syndic. 8 1/2	89 1/2	Dito Dito	4 1/2 87 1/2
Hand.-Maats. . . 4 1/2	12 1/2	Dito Hope . . . 4	
Belgie.		Dito Stieglitz . . . 5	
Certificaten. . . 2 1/2		Dito dito 5e Ser. . 4	
D ^o Rothschild. . . 2 1/2		Dito 1854 . . . 5	82 1/2
Frankrijk.		Inschr. Assig. . . 6	
Obligatiën . . . 3		Certific. dito. . . 6	59 1/2
Spanje.		Polen.	
Nieuwe . . . 1	17 1/2	Obligatiën . . . 4	
Dito Buitenl. . . 3		Oostenrijk.	
D ^o Binnenl. om. 3	31 1/2	Metalliek . . . 5	62 1/2
Bew. Sp. Com. . . 4 1/2	4 1/2	Dito bet. Amst. . 5	78 1/2
Portugal.		Dito Nation. . . 5	55 1/2
Londen nieuwe. 8	88 1/2	Dito 1847 . . . 2 1/2	81 1/2
Dito uitgest. . . 4		Dito 1851/1852	2 1/2 81 1/2

Mexic., te Lond. 3 pct. 20 7/8; dito Onh. 20 7/8.

Onze fondsenmarke was heden over het geheel zeer onbeduidend alleen Holl. fondsen waren meer gezocht.

FRANKFORT, Vrijdag 26 Januarij. Metalliek 5 pct. 64 1/2; Spanje binnenl. 3 pct. 31 3/8; dito 1 pct. 17 1/8.

LONDEN, Vrijdag 26 Januarij. Consols op t. 91, 1/2; N. Mexic. 3 pct. 21 1/2, 1/4, 21 1/2; Peru N. 4 1/2 pct. 70 1/2; Gren. Uitg. 5 1/2; Ecuador 4; Sardinie 5 pct. 85; Spanje 3 pct. buit. 36 1/2; dito 1 pct. 17 1/2, 7, 17 1/2, 3; dito Certific. 4 1/2, 5 1/2, 4 1/2, 5; dito Passive 4, 1/2, 4 1/2, 5; Russel 4 1/2 pct. 90; dito 5 pct. 100; Holl. 4 pct. 93; dito 2 1/2 pct. 61; Turksche leening 76 1/2.

PARIJS, Vrijdag 26 Januarij. Fr. 4 1/2 pct. 94.75; dito 3 pct. 68; Sp. binn. 3 pct. 30 5/8; dito 1 pct. 17 3/8; O. Metall. 82 1/2.

WEENEN, Vrijdag 26 Januarij. N. Metall. 83 1/2; Leen. 102 3/8; Nat. Leen. 87; Bankactien 102 1/2; Lombard 99 1/2; Zilver 27 1/2; Wissel op Londen 12.12; dito op Parijs 148 1/2.

De beurs is vast. Er was geen nieuws; de heer v. Braam had het ministerie van finantien aangenomen.